

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ВІДНОСИН: ВИКЛИКИ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА
РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ**

**26 листопада 2019 року
м. Ужгород**

Міністерство освіти і науки України
Ужгородський національний університет»
Кафедра фінансів і банківської справи
Департамент фінансів Закарпатської обласної державної адміністрації
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Кафедра фінансів і банківської справи
Закарпатський регіональний центр соціально-економічних і гуманітарних
досліджень НАН України

Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти

**Збірник матеріалів
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
26 листопада 2019 року
м. Ужгород**

Ужгород – 2019

IV Всеукраїнська науково-практична конференція «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти»

**УДК 336 (477) (063)
Ф59**

Рекомендовано до друку Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №4 від 06.12.2019 року.

Відповідальний за випуск:

Варцаба Віра Іванівна – завідувач кафедри фінансів і банківської справи економічного факультету ДВНЗ «УжНУ», д.е.н., професор

Редакційна колегія:

Пойда-Носик Ніна Никифорівна – професор кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», к.е.н., професор

Чубарь Оксана Геннадіївна – доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», к.е.н., доцент

Кампо Георгіна Михайлівна – доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», к.е.н., доцент

Чакій Ольга Іванівна – доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», к.е.н.

Загоруйко Світлана Володимирівна – старший викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ»

Мицька Тетяна Василівна – старший лаборант кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ».

Ф59 Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26 листопада 2019 р.) – Ужгород: УжНУ, 2019. – 296 с.

Збірник укладено за матеріалами IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти», яка відбулася 26 листопада 2019 р. у ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку фінансової системи держави та регіонів, які охоплюють: проблематику бюджетно-фінансової автономії в умовах децентралізації; діяльності суб'єктів грошово-кредитного ринку; удосконалення механізмів фінансового менеджменту підприємств; актуальні проблеми реалізації митної політики та удосконалення податкової системи держави; методичні та практичні засади оціночної діяльності, а також розвитку страхового ринку, що в сукупності виступають ключовими факторами процесу перебудови національної та глобальної моделі фінансово-кредитних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

УДК 336 (477) (063)

© Автори тез, 2019
© ДВНЗ «УжНУ», 2019

Фінансова безпека підприємства: економічна сутність та структура	
Терещенко А.С.	123
Шляхи вдосконалення обліку грошових коштів	
Ткаченко К.В.	124
Summary and significance insurance financial security	
Ткаченко С.А.	
Новітні підходи до методології аналітичної обробки техніко-економічної інформації та до критеріїв оцінки економічної продуктивності господарської діяльності промислових підприємств, виробничих об'єднань країни	129
Шевченко Д.С.	
Напрями вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками	131

СЕКЦІЯ 4

ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РИНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Бачо Р.І.	134
Інформаційно-аналітичне забезпечення обліку у фінансових установах	
Варцаба В.І., Бадзелюк В.В.	136
Оцінка фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк»	
Варцаба В.І., Шубелко Н.Ю.	138
Управління якістю кредитного портфеля банку	
Владарчик Ю.А., Коновалова О.Б.	141
Особливості кредитування середнього і малого бізнесу в Україні	
Внукова Н.М.	
Трансформація моделі фінансово-кредитних відносин стейкхолдерів для забезпечення розвитку території	143
Гнип Н.О., Мінюкова Є.Р.	
Проблеми формування ресурсної бази банків України в умовах фінансової нестабільності	145
Горшков В.В.	147
Державний капітал в банківській системі України	
Зарева Е.Е.	150
Аналіз сучасного стану ринку інтернет-банкінгу в Україні	
Заславська О.І.	
Інноваційні концепції побудови бізнес-моделі роботи банківської установи	152
Калиняк Н.Ю.	
Формування ресурсів вітчизняних комерційних банків в умовах макроекономічного спаду економіки	154
Мансурова-Жеребйова П.О.	157
Блокчейн – один із головних технологічних проривів останнього часу	

3. Малахова О.Л., Новацька К.М. «Напрямки грошово-кредитного стимулювання підприємницької активності в Україні». «Україна молода», 2014.

4. Стельмах В.С. Грошово-кредитна політика в Україні / В.С.Стельмах, А.О.Єпіфанов, Н.І.Гребеник, В.І.Міщенко.- 2-ге вид., перероб. і доп.. – К.: Знання, 2003. – 421с.

5. Швайко М.Л. «Сучасні тенденції грошово-кредитної політики України». Вісник Харківського Національного Університету ім. В.Н.Каразіна, 2018.

Наталія Внукова, д.е.н., професор

*Харківський національний економічний університет ім.С. Кузнеця,
м. Харків*

ТРАНСФОРМАЦІЯ МОДЕЛІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН СТЕЙКХОЛДЕРІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ

Глобалізація є невід’ємною складовою фінансово-кредитних відносин і позначається на всіх галузях загальноєвропейського, національного та регіонального рівнів. Ці процеси пришвидшують рух капіталу, інформаційних та фінансових ресурсів. Планетарна практика засвідчує, що в умовах ринкового господарства кластерні утворення – є найбільш продуктивними, гнучкими і спроможними підвищувати конкуренцію фінансових установ певних територій.

Актуальність даної теми визначається особливостями фінансування проектів регіонального розвитку, а також необхідністю забезпечення конкурентоспроможності ринку фінансових послуг.

Об’єктом дослідження є процес регіональної інтеграції та встановлення і поглиблення прямих контактів між окремими територіями, зокрема, об’єднаними територіальними громадами у сфері фінансово-кредитних відносин.

Предмет дослідження – процес формування кластерних ініціатив для трансформації фінансово-кредитних відносин стейкхолдерів як основи регіональної спеціалізації і фактору сприяння конкурентоспроможності країни.

Спільна фундаментальна проблема – пошук організаційної моделі територіального розвитку через усунення репресивності або асиметрії розвитку прикордонних територій. Визначена задача полягає у створенні моделі взаємодії стейкхолдерів.

Мета – розробка науково-практичних рекомендацій для становлення кластерних ініціатив у сфері фінансово-кредитних відносин.

Цілі дослідження відповідають напрямам реалізації державної регіональної політики щодо децентралізації, отже, в умовах трансформації моделі фінансово-кредитних відносин стейкхолдерів. Існують різні сценарії виявлення кластерних ініціатив: можна обмежитися локальними ініціативами органів місцевого самоврядування, інших стейкхолдерів щодо створення та підтримки діяльності кластерів, а можна розробити та впровадити на

загальнодержавному рівні комплекс заходів, спрямованих на вияв кластерних ініціатив у межах основних завдань державної регіональної політики.

За результатами реалізації Швейцарського-українського проекту „Forza” надано визначення кластера [3], який в сучасних умовах розвитку територій можна визначити як територіально-галузеве добровільне об'єднання стейкхолдерів, які є автономними, але втілюють заходи із співробітництва, зокрема, із органами місцевого самоврядування з метою формування моделі фінансово-кредитних відносин та створення умов для економічного розвитку територій.

Детермінантами кластерної моделі є процес взаємодії стейкхолдерів фінансово-кредитної сфери з органами місцевого самоврядування для підвищення конкурентоспроможності територій.

Вітчизняна наука посилила увагу до виявлення методів формування та визначення пріоритетних кластерних ініціатив територій, але актуальним є виявлення вірогідних можливостей використання ринку фінансових послуг для забезпечення кластерних ініціатив [1].

Для вирішення поставленого завдання використано метод аналізу ієрархій (МАІ) [2]. Розроблена ієрархічна модель потенційного створення логічно можливого фінансового кластера, тобто формування на початковому етапі кластерних ініціатив дозволяє на базі компетентних експертних оцінок попарного порівняння здійснити технологічне передбачення допустимої моделі взаємодії стейкхолдерів та вибору найбільш вірогідної форми кластерного утворення. Метод аналізу ієрархій дозволяє конструювати модель вирішення проблеми розвитку територій, що враховує взаємозалежність факторів зовнішнього середовища, інтереси стейкхолдерів і розглянутої організаційної системи, обґрунтування їхньої діяльності.

Фінансовий кластер - це організація фінансово-кредитних відносин через розгалужену мережу фінансових установ. Як кластерну ініціативу можна представити фінансовий супермаркет, в якому стейкхолдери можуть отримати широкий спектр кредитно-інвестиційних, банківських, страхових та інших фінансових послуг в територіальній громаді з мінімальними витратами часу.

Створення спільних фінансових продуктів є перспективним, однак, слід враховувати, що політика розвитку територій буде ефективна при забезпеченні інтересів стейкхолдерів на ринку фінансових послуг. Застосування механізмів адаптації моделі кластерів до середовища України дасть можливість створити умови для продуктивної співпраці трьох секторів – влади, бізнесу, та ринкової інфраструктури, а світовий досвід і процеси глобалізації пришвидшать всі ці явища. Тому формування кластерних ініціатив сприятиме підвищенню рівня конкурентоспроможності прикордонної території через посилення на ній фінансово-кредитних відносин.

Список використаних джерел:

1. Внукова Н.М. Кластерний підхід у посиленні ефективності децентралізації публічного адміністрування прикордонних районів за сприяння неурядових організацій ЄС

/ Н.М.Внукова // Децентралізація публічного адміністрування в умовах інтеграції України до Європейської спільноти: проблеми та перспективи: Матеріали Міжнар. науково-практичної конференції. – 6-7. жовтня 2017 р. – Северодонецьк: вид-во СНУ ім.В.Даля, 2017. – С. 100-102.

2. Саати Т.А. Принятие решений. Метод анализа иерархий / Пер. с англ. Р.Г. Вачнадзе – М.: Радио и связь, 1993. – 314 с.

3. Якуба М.М. Кластерний аналіз лісового сектору Карпатського регіону / М.М.Якуба // Можливості міжнародної співпраці у формуванні лісових кластерів та дерев'яного домобудування: Матеріали міжнародної конференції. - Ужгород, 2009. – С. 1-8.

*Наталія Гнип, к.е.н., ст. викладач
Євгенія Мінюкова, студентка 5 курсу
Харківського навчально-наукового інституту ДВНЗ «УБС», м. Харків*

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

На сьогоднішній день актуальним є питання формування ресурсної бази банків України внаслідок тривалої політичної та економічної кризи. А від оптимальної структури ресурсної бази залежать важливі показники банківської діяльності, як прибутковість, ліквідність і платоспроможність.

Проблемам формування банківських ресурсів присвячено наукові праці таких вчених, як Ю.І. Онищенко, О.І. Тищенко, І.М. Вядрова, В.І. Колесніков та інші. Але, незважаючи на велику кількість публікацій на дану тематику, залишається ціле коло невирішених питань в сфері формування ресурсної бази банків України.

Метою цього дослідження є визначення та аналіз проблем формування ресурсної бази банків України в умовах фінансової нестабільності та їх причини у взаємозв'язку з економікою держави.

Ресурсною базою банку називають власні кошти банків, залучені і запозичені кошти, сукупність яких використовується для здійснення банком активних операцій, тобто розміщення мобілізованих ресурсів з метою одержання доходу [2]. Проаналізуємо проблеми створення ресурсної бази за окремими її складовими.

У власних ресурсах банку найбільшу питому вагу зазвичай мають статутний капітал та прибуток. Але через політичну кризу та військові дії, які загострили наслідки світової фінансової кризи, з 2014 року банківська система України зазнала значних збитків та падіння рентабельності капіталу (до -168% на 1 січня 2017 року [4]), що позбавило банки основного джерела поповнення власного капіталу.

Обсяг запозичених ресурсів банків за останні роки зменшився за всіма джерелами формування. Кошти банків зменшилися через недовіру на міжбанківському ринку, багато іноземних банків покинуло Україну через фінансову кризу та нестабільність. Субординований борг знизився у багато